గండం

మరో గండం గడిచింది - పిండం బయటపడింది.

సుందరి పాలిపోయిన మొహంతో కళ్ళు మూసుకుని వెల్లకిలా పడుకుంది. ఇప్పుడామె మనస్సులో ఇందాక చెలరేగిన తుపాను జాడలేవీ లేవు. మొదటి కాన్పుకులేని ప్రాణభయం తన కీసారి ఎందుకు కలిగినట్టు? తన బిడ్డ మొగపిల్ల వాడని తనకు ముందే తెలుసు - తను పోతే ఏమవుతాడో అని ఎందుకింత కంగారు పడ్డది? తన చెల్లెలు, కమల వాణ్ణి సవతి బిడ్డణ్ణి చూసినట్టు చూస్తుంది...!

అన్నట్టు, పాపం, కమల గతి ఏమయిందని, కొంపతీసి దానిక్కూడా ఇవాళే -

అవతల తన పెద్దన్నగారి భాగంలో కమల పురుడు పోసుకోవటానికి సిద్ధంగా ఉంది. తొలిచూలు. తను మలిచూలని తనకన్న కమలనే అందరూ బాగా చూశారు. తన్నడిగితే తొలి చూలుకన్న మలిచూలే కష్టం. మొదటిసారి జరగబొయ్యేది తెలీదు.

ఎట్లాగయినా కమలమీదనే అందరికీ ప్రేమ జాస్తి కావటానికి తనే అందగత్తె. తన మొగుడికే ఎక్కువ ఆస్తి ఉంది. కాని అందరికీ కమల మీదనే అపేక్ష. దాన్ని మొగుడు కూడా నెత్తిన పెట్టుకొని ఊరేగుతాడు. తనను అందరూ తక్కువగా చూసి, మళ్ళీ తను పెడసరంగా ఉంటుందని తనమీదపడి ఏడుస్తారు!

తను నిజంగా మంచిదని ఎవరికీ తెలీదు - కమలకు తప్ప. కమల ఒక్కతే తన్ను బాగా చూస్తుంది. తనకన్న మంచిది అదొక్కతే!

ఈ కుంక అయినా తన పోలిక అయితే బాగుండును. పెద్దవాడు అంతా అచ్చుగుద్దినట్టు తన మామగారి పోలికే.

ఈ పది రోజులూ ఎట్లా వెళతయ్యో! తన్ను ముసలమ్మలు ఏం పీక్కుతింటారో, నూతిలో చాదవేసే దెప్పటికో!

సుందరి ఆలోచనలు అంతకంతకూ అస్పష్టం కాసాగినై. ఆమెకు కాస్త మగతగా ఉంది.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀

"దానిక్కూడా మగపిల్లవాడే!... ఒక్క గంట తేడా కూడా లేదే! ఇదేం పాపఖర్మమో!

ఇట్లా జరగ్గూడదర్రా! ఒక్క ఇంట్లోనే ఒక్కరోజునే రెండు కానుపులా? ఎవరో ఒకరికి గండం తప్పదు!"

ఈ మాటలన్నీ సుందరి చెవుల పడుతున్నై. కాని మనస్సులో నాటుకోవటం లేదు. కొంత ప్రయత్నం మీద కళ్ళు తెరిచి చుట్టూ చూసింది.

అమ్మమ్మ చరచరా లోపలికొచ్చి సుందరికేసి చేతులూపుతూ, "ఆ కమల కూడా ఇప్పుడే కనికూచుంది. అహోరించండి!" అని వెళ్ళిపోబోయింది.

"మగబిడ్డేనా?" అన్నది సుందరి బలహీనంగా.

"ఆ!" అన్నది ముసలమ్మ, ఆడబిడ్డ అయినా ఇబ్బందిలేకపోయేదన్నట్టు.

"ఎవరో ఓరి గ్గండం తప్పదు! ఎవరో ఓరి గ్గండం తప్పదు!"

అప్రయత్నంగా సుందరి తన బిడ్డణ్ణి పొదువుకున్నది. తన బిడ్డకే అపాయమూ రాదు! రాకూడదు!.... పాపం, కమల కీ విషయంలోనూ తన అదృష్టం లేదు. దాని బిడ్డ ఏమవుతాడో! ఒకవేళ వాడికేమన్నా అయితే తనకు చాలా కష్టంగా ఉంటుంది - చాలా? - ఆఁ, అయినా ఆ ముసలమ్మ కబుర్లు నిజమా ఏమిటి?

ఇద్దరు బిడ్డలకూ ఆరురోజులు దాటిన తరువాత పెద్దవాళ్ళ విచారం వెనుకపడింది. గండం గురించి మాట్టాడటం మానేశారు. అప్పచెల్లెళ్ళిద్దరూ నూతిలో చేదవెయ్యటం మహావైభవంగా జరిగింది.

అందరూ తన పిల్లవాడికంటె కమలబిడ్డే కనుముక్కు తీరుగల వాడౌతాడనుకోవటం సుందరి విన్నది. కాని అట్టే అసూయపడలేదు. అసూయపడేటందుకవకాశం లేకపోయింది. కమల బిడ్డే బాగున్నాడని ఎవరో అనగానే 'బతకని బిడ్డ బారెడు' అనే సామెత సుందరికి చప్పున స్ఫురించి మనస్సు చివుక్కుమన్నది. తనకటువంటి ఆలోచన రావటం చాలా తప్పు.

కాని కమలబిడ్డే అందంగా ఉంటాడనే విషయం సుందరి రూఢిచేసుకున్నది. అందరూ ఆ మాట అంటే తనకు అందులో అబద్ధం ఏమీ కనిపించలేదు.

అప్రయత్నంగా సుందరి తన బిడ్డలో అనాకారితనం చూడటం ప్రారంభించింది.

"వీడి ముక్కు చట్టి ముక్కల్లే ఉందేమో, కమలా? వాడు నవ్వితే మూతి చూడు, పక్కకెట్లా తోసుకుపోతోందో!"

కమల దొంగకోపంతో, "బాగానే ఉంది లేవే, పసి వెధవ కట్లా వంకలు పెడతావేం? చిన్న పిల్లలంతా అట్లానే ఉంటారు!" అన్నది.

కమల తన బిడ్డను ముద్దులాడినా, వెనకేసుకొచ్చినా సుందరి హృదయంలో ఏదో గుచ్చుతున్నట్టయ్యేది. అది అసూయ మాత్రం కాదు. కమల ఇద్దరు పిల్లల్లోనూ తేడా చూడనట్టు ప్రవర్తించేది. అది నటన ఎట్లా అవుతుంది? కమలవంటి అమాయకురాలు

నటించగలదా! నటించటం తనకు చాతకాలేదు. కమల కొడుకు మీద తనకాపేక్ష లేదు. వాణ్ణి చూస్తే తనకు భయం – ఏమిటో అర్థంగాని భయం! వాణ్ణి చేతిలోకి తీసుకుంటే జారవిడుస్తానని భయం! వాడికి తను నీళ్ళుపోసేటప్పుడు దెబ్బ గట్టిగానూ, తగలరానిచోట తగులుతుందని భయం!...... వాడే క్షణాన గుటుక్కుమంటాడో! (చిన్న పిల్లలకెంత కావాలి!) ఆ క్షణాన వాడు తన చేతుల్లో మాత్రం ఉండకూడదు! వాడి ప్రాణం దొడ్లోపోతే తను ఇంట్లో ఉండాలి. ఇంట్లో పోతే దొడ్లో ఉండాలి! ఇదే సుందరి కోరింది!

కమల చేతుల్లో తనబిడ్డ ప్రాణం పోతుందని సుందరికేమాత్రమూ భయం లేదు. తన బిడ్డకు నీళ్ళు పోస్తూ ముంగాళ్ళమీద బోర్లా పడుకోబెట్టుకుని చేతుల్లో వేన్నీళ్ళు పోసికొని వాడితలమీద కమల ఎంత గట్టిగా బాదినా తనకు భయం వేసేదికాదు. కమలకు తన బిడ్డ ఉన్నంతకాలమూ వాడికి యమభయం లేదని సుందరికి గట్టిధైర్యం. అది సుందరిబిడ్డ మీద ఈగ వాలనీదు. తన బిడ్డ ఏడిచినా నిర్ల్యంగా ఉంటుంది గాని తన అక్క కొడుకు కాస్త కీచుమంటే అడావుడి పడుతుంది. వాడంటే దానికంత ప్రాణం!

❀ ❀ ❀ ❀ ❀

ఇద్దరు బిడ్డలకూ ఆరోనెల జరుగుతున్నది. దీపావళికి అక్కచెల్లెళ్ళిద్దరూ పుట్టింటికి వచ్చారు.

తెల్లవారితే నరక చతుర్దశి అనగా సుందరి బిడ్డకు పెద్ద పెట్టున జ్వరం వచ్చింది. దానివెంట దగ్గూ పడిశమూనూ. బిడ్డ నిమిష నిమిషానికి ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతున్నాడు. సుందరి గుండెల్లో రాయిపడింది. బిడ్డ బతకడని అధైర్యం పట్టుకుంది. మతి పోయింది.

కమల వచ్చి బిడ్డ దగ్గిర కూర్చున్నది. వాళ్ళ చిన్నన్నగారు ఆ అపరాత్రి వేళ వెళ్ళి వైద్యుడి దగ్గిర నాలుగు పంచదార మాత్రలు తెచ్చాడు. కమల తన చేతిమీదిగా వాటిని తన చనుబాలలో రంగరించి బిడ్డ నోట్లో పోసింది. తరవాత రెండు గంటలకల్లా బిడ్డ దగ్గటమూ, ఉక్కిరిబిక్కిరి కావటమూ తగ్గి నిద్రపోయినాడు. అంతసేపూ కమల బిడ్డ దగ్గిరే కూర్చుని వాడి మాడుకు తన చెయ్యి ఆనించి వాడికేసి చూస్తూ కూర్చున్నది.

"కమల నా బిడ్డను బతికించమని దేముణ్ణి వేడుకుంటున్నది" అనుకున్నది సుందరి. ఎందుకో?

మర్నాడుదయమే తలంట్లు. కమల అన్నగార్లిద్దరికీ తలంటింది. వాళ్ళ పిల్లలక్కూడా అంటబోతూ, "అక్కా పిల్లలిద్దరికీ కాస్త ఉగ్గు వెయ్యవే!" అన్నది.

కమల బిడ్డకు ఉగ్గువేసేటప్పుడు సుందరిచేతులు వణికినై. కంగారుతో గిన్నెలోదంతా వాడి నోట్లో పోసింది. పిల్లవాడు గుడ్లు తేలవేసి ఉక్కిరి బిక్కిరైనాడు.

"అయ్యో, అయ్యో! కమలా!" అన్నది సుందరి.

పక్కనే పిల్లలకు నలుగుపెడుతున్న కమల తిరిగైనా చూడకుండా, "ఏం ఫర్వాలేదులే!" అన్నది, మళ్ళీ సుందరి హృదయంలో ఏదో గుచ్చుకున్నట్లయింది.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀

నీళ్ళు పోసి సిల్కుచొక్కా – వాళ్ళ నాన్న కొన్నది – తొడిగి ఉయ్యాల్లో పడుకోబెడితే కమల కొడుకు రాజా అల్లే, పండుకాయవల్లే ఉన్నాడు. చిన్న మేనమామ కామెరా తెచ్చి బిడ్డలిద్దరినీ ఫొటో తీస్తే అందులో కమల కొడుకే దేదీప్యమానంగా ఉన్నాడు.

సుందరి అసూయపడలేదు –

బతకని బిడ్డ బారెడు!

"నేనెంత పాపిష్టిదాన్ని! నాకేం పుండు పుట్టింది!" అని సుందరి తన్ను తాను తిట్టుకున్నది. కానీ ఆ దిక్కుమాలిన సామెత మరుపురాదు!

బహుళ విదియ ఆదివారం నాడు సాయంకాలం ఆరు గంటల వేళ కమల బిడ్డ వడగొట్టి పోయినాడు. ఆ గుంటూరు ఎండలు! ఆ కిందటిరోజే బిడ్డకు వడదెబ్బ తగిలింది. మర్నాడు ఎండ వేళప్పుడు బిడ్డకు శైత్యోపచారాలు చేశారు. బిడ్డ వాటితోనే పోయినాడు.

ఈ వార్త చెవిని పడగానే సుందరి హృదయం మీదినుంచి మూత తీసేసినట్లయింది. ఆమె హృదయంలోనించి పైకి పొంగివచ్చింది, ఆనందం కాదు దుఃఖం.

సుందరి కమల కొడుకు కోసం పెద్ద పెట్టున ఏడవసాగింది.

తన కొడుక్కు గండం. ఆ మాట తనకు మొదటి నుంచీ తెలుసు. ఆ సంగతి తెలిసి తను మనస్ఫూర్తిగా వాడి అచ్చటా ముచ్చటా చూడలేకపోయింది. వాణ్ణి ఒక్కసారయినా దగ్గిరికి తీసుకోలేదు. ముద్దాడలేదు. అంత అందమైన బిడ్డను చూసి అంతా మురిస్తే తను చావే చూడగలిగింది.

"నా కెంత అదృష్టం ఉంటేనేం? నేను పాపిష్టిదాన్ని ఇక నా కళ్ళతో నిన్ను చూడనుట్రా, తండ్రీ? నా బంగారు నాయనా!" అని సుందరి ఘోషపెట్టి, ఏడుస్తుంటే, ఆమె భర్త, "నీకేమన్నా మతిపోయిందా ఏమిటి? పిల్లలు పోరూ?" అని కోప్పడ్డాడు.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀

అయితే సుందరి ఒక్క పొరపాటుమాత్రం పడ్డది. తను పాపిష్టిదికాదు. అదృష్టవంతురాలూ కాదు. తనకన్న కమలే అదృష్టవంతురాలు.

మొదటి ముద్రణ: పట్నవాసం - ఇతర కథలు, ఏప్రిల్ 1952

(కథాసాగరం-1)

దేశి కవితా మండలి, విజయవాడ